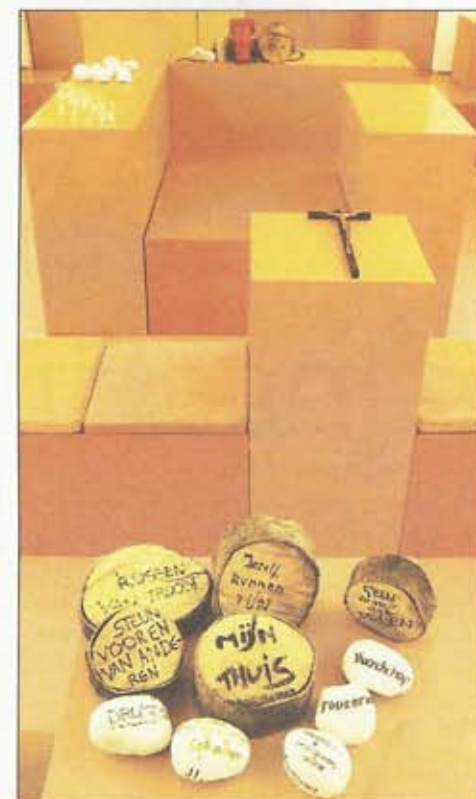

Reflectieruimte in Emmaüsinstituut in Aalter

'Ruimte is een middel, geen doel'

De reflectieruimte van het Emmaüsinstituut in Aalter. Op keien of stukken stam kunnen leerlingen een boodschap noteren.

Aan de realisatie van de reflectieruimte van het Emmaüsinstituut in Aalter, die in de plaats kwam van de kapel, ging een langdurig proces vooraf. Architect Tom Callebaut maakte van de ruimte een middel en niet langer een doel. Leerlingen, leraars en directie hielpen ze creëren.

Het eerste wat het Emmaüsinstituut in Aalter, dat 1.100 leerlingen telt, deed toen het besloot een reflectieruimte te maken, was workshops houden met de leerkrachten, de leerlingen, het administratief personeel en de directie. Die gingen over deze vraag: hoe kan in de plaats van de oude kapel een nieuwe zinvolle plek worden gecreëerd? Er leefde een vraag naar een plaats om elkaar te ontmoeten tijdens of buiten de lessen, om samen te komen bij een overlijden en om het mysterie aanwezig te stellen – zonder het expliciet over God te hebben. Architect Tom Callebaut maakte vier ontwerpen, om de

vraagstelling nog scherper te definiëren. "De ruimte was niet langer het doel, maar werd het middel", herinnerde Callebaut zich. "De discussies gingen niet zozeer over de vorm en de kleur, maar over de inhoud en het gebruik van die ruimte: welke inrichting beantwoordt het best aan de vraag? Wij waren twee evenwaardige partners om de tafel: zij waren de experts van de inhoud en ik was de expert van de vorm. We daagden elkaar voortdurend uit."

De oude kapel werd samengevoegd met de aanpalende ruimtes. De oude glasramen bleven op hun

plaats, maar in de ruimte werd een doek gespannen met daarachter tl-lampen waarvan het licht kan worden gedempt. Alleen als de zon schijnt, reflecteren de kleuren van de glasramen op het doek. In de reflectieruimte die plaats biedt aan 25 mensen, staan vaste modules waarop je kunt gaan zitten, liggen en staan. Onderaan domineert een warme oranje tint en hoe hoger, hoe lichter de kleur. In het midden staat een klein symboolvlak waar rond liturgische vieringen kunnen plaatsvinden.

Andere wereld betreden

"Leerlingen hielpen de ruimte creëren en ze eigenen ze zich ook toe", zegt directeur Walter Verniers. "Vooral de leraren godsdienst en Nederlands maken daar gebruik van. Leerlingen die het moeilijk hebben, kunnen er tot rust komen. Ze komen hier graag." Wie de reflectieruimte betreedt, moet zijn schoenen in-

ruilen voor pantoffels en neemt een kussentje mee, want de banken zijn nogal hard om op te zitten. "We wilden bewust een barrière inbouwen waardoor de leerlingen intuïtief aanvoelen: hier betreden we een andere wereld", vervolgt Verniers. "Dit is de enige ruimte in de school waar de leerlingen naar hun binnenkant kunnen kijken. Die behoefte is er. Soms beginnen leerlingen hier spontaan te wenen."

Ietwat verborgen in een ovale nis in een kast kan een kruisbeeld worden geplaatst. "Een bewuste keuze", vertelt Verniers die vroeger godsdienstleerkracht was. "De traditie is mij zeer dierbaar, maar je geeft jongeren beter de kans met een blanco blad te beginnen. Als je de christelijke traditie te duidelijk poneert, verstikt dat de creativiteit. Wel denken we er nog over een of twee abstracte kunstwerken van een hedendaags kunstenaar op te hangen." ■